MALTA

QORTI KRIMINALI

ONOR. IMHALLEF
JOSEPH GALEA DEBONO

Seduta ta' l-10 ta' April, 2008

Numru 38/2007

Ir-Repubblika ta' Malta
Vs
Christian sive Chris Grech

Il-Qorti,

Rat l-Att tal-Akkuza numru 38 tas-sena 2007 kontra l-akkuzat Christian sive Chris Grech, li bih huwa gie akkuzat talli:

1) Wara li l-Avukat Generali ppremetta fl-Ewwel Kap illi fit-18 ta' Mejju, 2006, u matul ix-xahar ta' qabel, Chris Grech flimkien ma persuni ohra ftiehem li kellu jikkonsinna erbatax il-blokka raza tal-cannabis, li hu kellu fil-pussess illegali tieghu, f'Bahar ic-Caghaq fit-18 ta' Mejju, 2006 ghall-habta tas-7.00 p.m. Illi fil-fatt hu kien qed isuq il-karozza GBC 926 u f'mument minnhom il-passiggier li kien mieghu nizel mill-karozza w pogga d-droga taht cint qalb il-haxix mal-genb tat-triq fil-vicinanzi tal-Isplash and Fun Pleasure Park. Illi skond l-istess ftehim din id-droga w cioe' 3402.7 grammi raza mehuda mill-pjanta tal-

cannabis kellha tigi traffikata llegalment f'Malta wara li tigi migbura minn persuni ohra li maghhom kien sar il-ftehim.

Illi b'eghemilu, l-imsemmi Chris Grech sar hati talli assocja ruhu ma' persuni ohra f'Malta jew ma' persuni ohra barra minn Malta sabiex jimporta, ibiegh jew jittraffika medicina w droga ohra f'Malta bi ksur tad-disposizzjonijiet tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi, jew ippromwova, kkostitwixxa, organizza jew iffinanzja din l-assocjazzjoni.

Ghaldaqstant, l-Avukat Generali, fl-isem fuq imsemmi, akkuza lill- imsemmija Chris Grech hati talli assocja ruhu ma' persuni ohra f'Malta jew ma' persuni ohra barra minn Malta sabiex jimporta, ibiegh, jew jittraffika medicina w droga ohra f'Malta bi ksur tad- disposizzjonijiet tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi, jew ippromwova, kkostitwixxa, organizza jew iffinanzja din l-assocjazzjoni.

Talab illi jinghamel skond il-ligi kontra l-imsemmi akkuzat u illi jigi kkundannat ghal piena ta' prigunerija ghal ghomru w multa ta' mhux inqas minn elf lira Maltija (LM1000) izda mhux izjed minn hamsin elf lira Maltija (LM50,000) u l-konfiska favur il-Gvern tal-oggetti kollha li dwarhom sar ir-reat u l-konfiska favur il-Gvern ta' kull flejjes jew propjeta mobbli w immobbli ohra tal-persuna hekk misjuba hatja, skond dak li hemm u jintqal fl-Artikoli 9, 10(1), 12, 14(1)(5), 15A, 20, 22(1)(a)(f)(1A)(1B)(2)(a)(i)(3A)(c)(d), 22(f) u 26 tal-Ordinanza dwar il- Medicini Perikoluzi (Kap. 101) u fl-Artikoli 23 u 533 tal-Kodici Kriminali jew ghal kull piena ohra li tista' skond il-ligi tinghata ghall-htija tal-imsemmi akkuzat.

2) Wara li l-Avukat Generali ppremetta fit-Tieni Kap illi fiz-zmien u taht ic-cirkostanzi ndikati fl-ewwel Kap tal-Att tal-Akkuza w cioe' fit-18 ta' Mejju, 2006 u x-xahar ta' qabel, Chris Grech kellu fil-pussess illegali tieghu 3402.7 grammi raza tal-cannabis. Illi din il-kwantita' kbira ta'

droga kienet intiza biex tigi traffikata f'Malta w ma kienitx ghall-uzu tieghu.

Ir-raza mehuda mill-pjanta cannabis hija medicina perikoluza kkontrollata bil-ligi taht l-Ordinanza dwar Medicini Perikoluzi, w ma kien hemm ebda licenzja jew awtorizzazzjoni mahruga taht l- Ordinanza dwar Medicini Perikoluzi li tawtorizza l-importazzjoni tad- droga perikoluza msemmija.

Illi b'eghmilu l-imsemmi Chris Grech sar hati talli kellu fil-pussess tieghu d-droga raza mehuda mill-pjanta cannabis li ghaliha tapplika t- Taqsima III tal-Ordinanza dwar Medicini Perikoluzi 1939 (Kap. 101) meta ma kienx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni ghall-esportazzjoni jew importazzjoni mahruga mit-Tabib Principali tal- Gvern skond id-disposizzjonijiet tat-Taqsima VI tal-Ordinanza dwar Medicini Perikoluzi 1939 (Kap. 101) u meta ma kienx bil-licenzja jew xort' ohra awtorizzat li jimmanifattura jew iforni d-droga msemmija w ma kienx b' xi mod iehor bil-licenzja mill-President ta' Malta w ma kienx awtorizzat bir-Regoli tal-1939 ghall-Kontroll Intern tal-Medicini Perikoluzi (G.N. 292/39) jew b' xi awtorita' moghtija mill-President ta' Malta li jkollu dik id-droga fil-pussess tieghu w dik id-droga ma kienitx fornita lilu ghall-uzu tieghu skond ricetta kif provdut fir-regolamenti msemmija, b'dan li r-reat kien wiehed taht tali cirkostanzi li juru li dak il-pussess ma kienx ghall-uzu esklussiv tieghu.

Ghaldaqstant, l-Avukat Generali fl-isem fuq imsemmi akkuza lill- imsemmi Chris Grech, hati talli kellu fil-pussess tieghu d-droga raza mehuda mill-pjanta cannabis li ghaliha tapplika t-Taqsima III tal-Ordinanza dwar Medicini Perikoluzi 1939 (Kap. 101) meta ma kienx fil-pussess ta' awtorizzazzjoni ghall-esportazzjoni jew importazzjoni mahruga mit-Tabib Principali tal-Gvern skond id-disposizzjonijiet tat-Taqsima VI tal-Ordinanza dwar Medicini Perikoluzi 1939 (Kap. 101) u meta ma kienx bil-licenzja jew xort' ohra awtorizzat li jimmanifattura jew iforni d-droga msemmija w ma kienx b' xi mod iehor bil-licenzja mill-President ta' Malta

w ma kienx awtorizzat bir-Regoli tal- 1939 ghall-Kontroll Intern tal-Medicini Perikoluzi (G.N. 292/39) jew b' xi awtorita' moghtija mill-President ta' Malta li jkollu dik id-droga fil-pussess tieghu w dik id-droga ma kienitx fornita lilu ghall-uzu tieghu skond ricetta kif provdut fir-regolamenti msemmija, b' dan li r-reat kien wiehed taht tali cirkostanzi li juru li dak il-pussess ma kienx ghall-uzu esklussiv tieghu.

Talab illi jinghamel skond il-ligi kontra l-imsemmi akkuzat u illi jigi kkundannat ghal piena ta' prigunerija ghal ghomru w multa ta' mhux inqas minn elf lira Maltija (LM1000) izda mhux izjed minn hamsin elf lira Maltija (LM50,000) u l-konfiska favur il-Gvern tal-oggetti kollha li dwarhom sari r-reat u l-konfiska favur il-Gvern ta' kull flejjes jew propjeta mobbli w immobbli ohra tal-persuna hekk misjuba hatja, skond dak li hemm u jintqal fl-Artikoli 8(a)(b), 10(1), 12, 14(1)(5), 20, 22(1)(a)(2)(a)(i)(ii), 22(2)(b)(i) u 26 tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi (Kap. 101) u r-regola 8 tar-Regoli tal-1939 ghall-Kontroll Intern tal-Medicini Perikoluzi (G.N. 292/39) u fl-Artikoli 23, 20, 17(b) u 533 tal-Kodici Kriminali jew ghal kull piena ohra li tista' skond il-ligi tinghata ghall-htija tal-imsemmi akkuzat.

Rat l-atti kollha processwali, inkluzi l-atti tal-kumpilazzjoni.

Rat in-Nota tal-eccezzjonijiet tal-akkuzat tat-12 ta' Novembru, 2007, li biha huwa eccepixxa in linea preliminari n-nullita' tal-Ewwel Kap tal-Att ta' l-Akkuza peress li fil-fatti deskritti fil-parti espozitorja ta' l-akkuza ma jikkostitwux l-elementi tar-reat li bih huwa akkuzat f' dan il-Kap.

Semghet it-trattazzjoni fl-udjenza tal-14 ta' Frar, 2008;

Rat l-ordni taghha biex il-kawza tigi rikjamata ghas-seduta tal-lum ghas-sentenza;

Ikkonsidrat;

Fil-kors tat-trattazzjoni orali, l-abbli difensur issottomettiet li fl-Att ta' l-Akkuza ma jissemmiex fejn saret l-allegata assocjazzjoni w billi tissemma Malta, ma jintqalx fejn ezatt. Issottomettiet ukoll li l-fatti esposti ma jurux li kien hemm assocjazzjoni. "Ma min kienet din l-assocjazzjoni? Fejn saret ? X' inhu l-pjan ? X' kien il-ftehim?" staqsiet id-difensur.

Dr. Barbara, ghall-Prosekuzzjoni, ddikjara li l-assocjazzjoni saret f' Malta.

Ikkonsidrat;

Illi din l-eccezzjoni tal-akkuzat tidher li bazata fuq l-art.449 (1) (b) u l-paragrafu (b) tas-subartikolu (5) tal-istess Artikolu tal-Kodici Kriminali liema paragrafu jitkellem dwar "*meta l-fatt migjub fl-att ta' akkuza ma jkunx jikkostitwixxi, fis-sustanza, r-reat migjub jew deskritt f'dak l-att."* Issa biex tirmexxi eccezzjoni bhal din jehtieg li jirrizulta li l-fatti kif deskritti fl-att tal-akkuza jew fil-kap tal-att tal-akkuza li jkun qed jigi impunjat ma jkunux jikkostitwixxu fis-sustanza r-reat li bih ikun qed jigi addebitat l-akkuzat f' dak l-att jew f' dak il-kap. (Ara. Sentenza ta' din il-Qorti tal-20 ta' Gunju, 1995 fil-kawza **"Republika ta' Malta vs. Aibrahim Bashir Ben Matue"** [Att ta' Akkuza 4/95) konfermata fl-appell fil-15 ta' Frar, 1996, "**Ir-Repubblika ta' Malta vs. Lawrence Gatt et."** [6.12.2002], konfermata mill-Qorti tal-Appell Kriminali bis-sentenza tat-22 ta' Mejju, 2003, **"Ir-Repubblika ta' Malta vs. Dominic Bonnici"** [5.1.2004] u konfermata fl-Appell fil-22 t'April, 2004, u ohrajn.)

F' dawk is-sentenzi giet citata gurisprudenza kopjuza hafna fejn intqal ukoll li fl-ezami biex tara jekk il-fatti kif esposti humiex marbuta mal-parti akkuzatorja, l-Qorti trid toqghod fuq il-fatti kif migjuba fl-att tal-akkuza w mhux fuq il-fatti kif jistghu jirrizultaw mill-atti tal-istruttorja jew kif eventwalment jistghu jirrizultaw fil-kors tal-guri.

Illi gie wkoll ritenut mill-Qrati taghna li r-raguni ghala att t' akkuza ghandu jigi annullat trid tkun tohrog mid-dokument innifsu w l-Qorti m'ghandhiex toqghod tidhol u

tindaga dwar il-verita' jew precizjoni tal-fatti msemmija fl-att tal-akkuza, izda trid tara jekk ir-rekwiziti ta' formalita' preskritti mill-ligi gewx osservati.

F' "Rex. vs. Strickland" [21.3.1923] (Vol. XXV , p.iv. p.833) gie ritenut li :-

"Tanto secondo la nostra gurisprudenza quanto secondo quella inglese, la nullita' dell'atto d'accusa non si accorda per ragioni nel merito ma per difetti sostanziali recanti un pregudizio, non altrimenti rimediabile nell' accusato, risultanti dalla faccia dello stesso atto che si impugna..... Da altre sentenze stampate risulta che quando si e' trattato della nullita' o meno dell' atto d 'accusa, tale atto e' stato sempre esaminato per se stesso, indipendentemente dal merito e delle prove."

kkonsidrat;

Illi l-Ewwel kap ta' l-Att ta' l-Akkuza jirriferi ghall-assocjazzjoni ghat-traffikar tad-droga raza tal-cannabis. Illi l-fatti rilevanti li bihom l-Avukat Generali jrid jorbot lill-akkuzat mar-reat ta' assocjazzjoni sabiex ibiegh u jittraffika r-raza tal-pjanta cannabis addebitat lilu f' dan il-Kap ta' l-Att ta' l-Akkuza huma testwalment hawn :-

"Illi fit-18 ta' Mejju, 2006 u matul ix-xahar ta' qabel, Chris Grech, flimkien ma persuni ohra, ftiehem li kellu jikkonsinna erbatax il-blokka raza tal-cannabis, li hu kellu l-pussess illegali tieghu, f' Bahar ic-Caghaq fit-18 ta' Mejju, 2006, ghall-habta tas-7pm. Fil-fatt hu kien qed isuq il-karozza GBC 926 u f' mument minnhom il-passiggier li kien mieghu nizel mill-karoza w pogga d-droga taht cint qalb il-haxix mal-gemb tat-triq fil-vicinanzi tal-Isplash and Fun Pleasure Park. Illi skond l-istess ftehim din id-droga u cioe' 3402.7 grammi raza mehuda mil-pjanta cannabis, kellha tigi traffikata illegalment f' Malta wara li tigi migbura minn persuni ohra li maghhom kien sar il-ftehim."

Issa skond l-artikolu 22 (1) (f) tal-Kap.101 ikun hati ta' reat kontra l-Ordinanza kull min :-

“jassocja ruhu ma xi persuna jew persuni ohra f ’ Malta jew barra minn Malta sabiex ibiegh jew jittraffika medicina f’Malta kontra d-dispozizzjonijiet ta’ din l-Ordinanza, jew li jippromwovi, jikkostitwixxi, jorganizza jew jiffinanzja l-assocjazzjoni”

U skond l-artikolu 22 (1A) tal-Kap.101 :-

“L-assocjazzjoni ta’ persuni imsemmija fil-paragrafu (d) u (f) tas-subartikolu precedenti tezisti malli jigu kkumbinati jew miftehma l-mezzi, ikunu li jkunu, li bihom dawk il-persuni ghandhom jimxu.”
Issa skond il-gurisprudenza kostanti tal-Qrati taghna l-elementi kostituttivi tar-reat ta’ assocjazzjoni kontemplat fil-Kap.101 dejjem gew ritenuti li huma erba u senjatament : 1. iz-zmien li fih ikun sar ir-reat; 2. li jkun hemm mill-inqas persuna ohra, kienet minn kienet, f’ Malta jew barra minn Malta, li tkun involuta fil-ftehim; 3. sabiex tigi traffikata d-droga; u 4. li jkun hemm il-ftehim dwar il-mod kif din id-droga ser tigi traffikata. It-traffikar ghandu definizzjoni wiesgha w din tinkludi mhux tfisser kwalsiasi movement ta’ droga minn id ghal id kemm versu korrispettiv kif ukoll b’ mod gratuwitu. U ma hemmx ghalfejn elementi ohra bhal per ezempju prova li d-droga tkun effettivament ghaddiet minn id ghal id jew li giet importata, ghax anki semplici offerta hija bizzejjed.

Illi minn ezami akkurat tal-ewwel kap tal-att tal-akkuza jidher li fl-espozizzjoni tal-fatti mill-Avukat Generali, ghalkemm konciza ghall-ahhar, hemm l-elementi kostituttivi tar-reat kollha fuq imsemmija. Dan ghaliex l-Avukat Generali qed jallega li l-akkuzat ftiehem ma persuni ohra f’ Malta biex hu jibda imexxi w jittraffika d-droga raza tal-pjanta cannabis billi hu w persuna ohra li kellu mieghu fil-karozza misjuqa minnu jpoggu d-droga magemb cint f' Bahar ic-Caghaq u persuna ohra tigi tigbor u tiehu d-droga minn hemm skond ftehim. Ghalhekk jezisti bejn il-parti espositiva tal-ewwel kap w l-parti akkuzatorja tieghu dak in-ness li trid il-ligi w li l-gurisprudenza tghid li hu rekwizit mehtieg biex l-att tal-Akkuza ma jkunx monk u null. (ara. **Rex. vs G.C.B. et altri”** - 8.3.05 Vol. XIX; iv. p.18)”

Jekk quddiem il-gurati il-Prosekuzzjoni jirmexxilix tipprova ghall-konvinciment morali taghhom u bla ma thalli dubju dettat mir-raguni li tali ftehim kien jezisti f' dan il-kap tal-Att ta' l-Akkuza w li kienu gew kombinati l-mezzi, bil-modi kif interpretati mill-gurisprudenza nostrana w kif allegat fil-parti esposittiva tal-ewwel kap, dik hija haga ohra li jridu jiddecieduha l-gurati w hadd aktar, wara li tigi spjegata lilhom il-ligi in materia mill-Imhallef li jkun ser jippresjedi l-guri w din il-Qorti la ghandha w lanqas tista' tidhol fiha f'dan l-istadju tal-proceduri.

S'intendi f' kull kaz, fejn il-kawza tinstema' quddiem din il-Qorti komposta mill-guri, ovvjament ikun jispetta lill-Imhallef togat li jippresjedi l-guri li jispjega lill-gurati x' forom jista' jiehu r-reat tal-assocjazzjoni kontemplat f' dan il-kap u x'inhuma l-elementi kostituttivi tieghu gja fuq imsemmija. Pero' din tkun spjegazzjoni tal-ligi w tal-interpretazzjoni taghha w mhux il-fatti li jikkostitwixxu r-reat li necessarjament iridu jissemmew fl-att ta' l-akkuza.

Ghalhekk fil-fehma ta' din il-Qorti l-fattispecji partikolari tal-ewwel kap, gew traccati, sia pure fil-qosor, izda b' mod car mill-Avukat Generali b' mod li ma jhallu ebda dubju ghall-liema reati l-akkuzat qed ikollu jirrispondi w dawn il-fatti jistghu jinkwadraw ruhom fir-reat imsemmi fil-parti akkuzatorja tal-istess kap u li hemm in-ness bejn il-fatti esposti w r-reat li l-Avukat Generali qed jakkuza lil akkuzat bih. Ghalhekk il-mod adoperat mill-Avukat Generali fl-istesura tal-ewwel kap tal-att tal-akkuza ma jaghtix lok ghall-eccezzjoni kontemplata fil-paragrafu (b) tal-proviso tal-artikolu 449 (5) tal-Kodici Kriminali.

Konsegwentement din l-eccezzjoni ghandha tigi respinta.

Ghal dawn il-motivi, din il-Qorti qed tichad l-unika eccezzjoni preliminari tal-akkuzat Christian sive Chris Grech w tiddifferixxi il-kawza *"sine die",* sakemm ikun maghruf l-ezitu ta' xi appell eventwali w, f'kaz li ma jsirx appell jew wara li tali appell jigi deciz, sabiex tigi appuntata ghas-smiegh bil-gurati, skond meta jmissha t-turn taghha skond il-ligi.

Sadattant l-akkuzat ghandu jibqa’ fl-istess stat li jinsab fih sal-lum ghal dak li jirrigwarda l-liberta’ provizorja.

< Sentenza Finali >

---------------------------------TMIEM---------------------------------